

מבחן פריק לפרי הכלאות מגזע NRF

אפרים עזרא - התאחדות מגדלי בקר
 hmb-efraim@icba.org.il
 יהודה ולר - מנהל המחקר החקלאי

ההמלצות הראשונות מההזרעות בפרי המכלוא מגזע NRF מתחילות להגיע. הנתונים של הבנות מתחילים להצטבר וניתן כבר לקבל תוצאות על הביצועים של הבנות. תוצאות אומדן ההורשה התוספתי (לדוגמה: כאשר פר מגזע NRF מזריע פרה מגזע NRF) לפרי המכלוא יהיו נמוכים יותר

הקדמה

מבחינת הפרים והפרות מתבצעים פעמיים בשנה בשגרת מבחני הפרים. בשגרת המבחנים נכללות כל הפרות עם סיכומי חלב, לפחות בתחלובה ראשונה. במאמר זה נבדוק את הקשר, בין ביצועי בנות פרי הכלאה מגזע NRF לבין אומדני ההורשה של הפרים המתקבלים משגרת המבחנים. מטבלה 1 מתקבל הפרש של 622 ק"ג חלב לפרות, שאב הפרה מגזע הולשטיין, 21.6 ק"ג שומן ו-10.6 ק"ג חלבון. באחוז שומן דומה, ויתרון של שמונה מאיות האחוז ל-NRF באחוז חלבון. סה"כ בחמ"מ תשלום התקבל הבדל של 434 יחידות לטובת ההולשטיין. לפרות שהיו בטבלה 1 הצמדנו את אומדני ההורשה של אבות הפרות, כפי שהתקבלו ממבחן פרים דצמבר 2008 וחושבו ממוצעים לתכונות ייצור. ההנחה, צריכה להיות התאמה בין התוצאות בטבלה 1 ל-2, מאחר שחישוב אומדני ההורשה של הפרות מבוסס על היצרנות בפועל והוא הבסיס לחישוב אומדני ההורשה של הפרים. בחישוב אומדני ההורשה במודל מבחן הפרים, ישנם תיקונים נוספים לעדר, לשנה, לעונה והם: אילן היוחסין של הפרה, רמה גנטית של העדר, גורם הפרה. בהשוואה בין הפרשים בטבלה 1, 2, מתקבלים הפרשים יחסית קטנים לטובת אומדני ההורשה של אבות הולשטיין; בק"ג חלב 31, ק"ג שומן 2.3

מבחינת הפרים והפרות מתבצעים פעמיים בשנה בשגרת מבחני הפרים. בשגרת המבחנים נכללות כל הפרות עם סיכומי חלב, לפחות בתחלובה ראשונה. במאמר זה נבדוק את הקשר, בין ביצועי בנות פרי הכלאה מגזע NRF לבין אומדני ההורשה של הפרים המתקבלים משגרת המבחנים.

ביצועי בנות הפריק לתכונות ייצור חלב והשוואה לתוצאות מבחן פריק

ביצועי בנות הפרים לתכונות ייצור חלב בתחלובה ראשונה, נבדקו בעדרים שהיו בהם מעל 4 פרות בעדר, לשנה, לעונה, לכל גזע אב הפרה NRF (נורבגי אדום) והולשטיין (HOL). השנה מחולקת לשני חלקים; המלטות קיץ, חודשים אפריל עד ספטמבר, ושאר חודשי השנה. חושבו ממוצעים לפרות שיש לאב הישנות מעל 75 ימי חליבה גדולים מ-75.

טבלה 1 - ממוצעים פשוטים של ייצור חלב מתוקן ל-305 יום לפי גזע אב הפרה, תחלובה ראשונה

ממוצעים תחלובה ראשונה 305 יום מתוקן						ימי חליבה	מספר פרות	גזע אב הפרה
חמ"מ תשלום	אחוז חלבון	אחוז שומן	ק"ג חלבון	ק"ג שומן	ק"ג חלב			
12,054	3.18	3.55	384.5	428.5	12,122	231	1,425	HOL
11,620	3.26	3.55	373.9	406.9	11,500	246	168	NRF
434	-0.08	0.00	10.6	21.6	622			הפרש

HOL - הולשטיין, NRF - נורבגי. בקובץ הנתונים היו 3 פרים מגזע NRF.

טבלה 2 - ממוצע אומדני הורשה של אבות הפרות בטבלה 1 לפי גזע אב הפרה

ממוצע אומדני הורשה						ק"ג חלב	מספר פרות	גזע פר מעבר
חמ"מ תשלום	אחוז חלבון	אחוז שומן	ק"ג חלבון	ק"ג שומן	ק"ג חלב			
243	0.05	0.06	8.1	9.7	97	1,425	HOL	
-265	0.12	0.05	-5.2	-14.3	-555	168	NRF	
508	-0.07	0.01	13.3	23.9	653		הפרש	

טבלה 3 - ממוצעים של המלטות קשות ותמותות וולדות בהמלטה ראשונה

גזע פר מעבר	מספר המלטות	המלטות קשות	תמותות ולדות
HOL	5,988	9.55%	5.26%
NRF	2,115	9.83%	5.15%
הפרש		-0.28%	0.11%

טבלה 4 - ממוצע אומדני הורשה של פר מעבר להמלטות קשות ותמותות ולדות לפי גזע פר מעבר

אומדן הורשה פר מעבר		מספר המלטות	המלטות קשות	תמותות ולדות
גזע פר מעבר	אומדן הורשה פר מעבר			
HOL	5,988	0.88	0.57	
NRF	2,115	1.34	0.33	
הפרש		-0.46	0.25	

הפר, אלא את התוצאות, כפי שהתקבלו וכוללים את גורם און כלאיים. תוצאות אומדן הורשה התוספתי (לדוגמה: כאשר פר מגזע NRF מזריע פרה מגזע NRF) לפני המכלוא יהיו נמוכים יותר. ■

ובק"ג חלבון 2.7. באחוז שומן וחלבון דומה. סה"כ בחמ"מ תשלום התקבל הבדל של 74 יחידות לטובת אומדני ההורשה של פרי הולשטיין. הפרשים אלו יכולים לנבוע מכך, שאומדני ההורשה של פרי הולשטיין מבוססים על תחלובות 1-5, בעוד לפרי NRF תחלובה ראשונה בלבד.

ביצועי בנות הפריק לתכונות המלטה והשוואה לתוצאות מבחן פריק

בחישוב הממוצעים הפשוטים נכללו משקים עם מעל 5 המלטות ראשונות, שהפר המעבר מגזע NRF ומגזע HOL.

במבחן המלטה לגורם פר מעבר השתתפו 24 פרים מגזע NRF, שלכל פר לפחות 50 המלטות. את תוצאות המבחן הצמדנו לפרות שהשתתפו בטבלה 3.

ההפרשים בין הגזעים זניחים ודומים בחישוב לפי אומדני הורשה וממוצעים פשוטים.

סיכום

1. תוצאות מבחני הפריק לפני המכלוא משקפים את תוצאות הפרות בפועל.
2. תוצאות המבחנים אינם מייצגים את אומדן ההורשה התוספתי של

חיון אקולוגיה

יצור ושיווק קומפוסט

היחידי שעומד בתקני EUREPGAP ו-GLOBALGAP

חברת חיון אקולוגיה בבעלותם של נגב אקולוגיה (קיבוץ משמר הנגב) וחיון יצחק, מייצרת קומפוסט באיכות הגבוהה ביותר תוך שמירה על איכות הסביבה.

טלפון: 08-9911556 • פקס: 08-9911557

ני"ד: 050-5233791 חיון יצחק

אתר: www.negevecology.co.il